

er min Anskuelse anerkendt som den rette. Vi diskuterede, hvorledes Ordlyden skulde opfattes, og jeg hævdede, at Ordet Renteberegning kun maa omfatte Renten og ikke Kapitalen, og hvis man vilde gaa ind paa den Opfattelse, der blev hævdet fra Ordførers Side, maatte man ændre dette Udtryk. Nu er det blevet ændret saaledes, at min Opfattelse af dette Stykke har faaet Tilslutning fra Udvalget, og det er jeg meget tilfreds med, og ikke mindst er jeg tilfreds med, at det ærede 6te Medlem for Præstø Amt (Ulrich) saa ubetinget gav Ændringsforslaget sin Tilslutning, fordi, som han sagde, den Opfattelse, det gav Udtryk for, var bedre end den, som blev hævdet fra anden Side ved første Behandling. Det er ogsaa min Opfattelse, men det er i og for sig ikke saa meget dette, der har gjort, at jeg har anstrengt mig for at faa denne Opfattelse fastslaaet ved dette Ændringsforslag, som den Omstændighed, at jeg gerne vil have, at man skal kunne forklare disse Mennesker, hvilke Vilkaar de gaar ind paa, saa at man ikke, naar de kommer og spørger, om de kan faa Jord i Henhold til denne Lov og paa hvilke Vilkaar, maa sige til dem: Med Hensyn til Jorden er Forholdet det, og med Hensyn til Bygningerne er Forholdet det. Men, spørger de saa, hvad kan ske om 10 Aar? Nu siger Loven, at jeg kun skal svare Rente af 6 000 Kr., men kan jeg om 10 Aar maaske komme til at svare Rente af 12 000 Kr.? det vil jeg dog gerne vide. Jeg har den Opfattelse, at skal man faa nogen til at gaa ind under denne Lovgivning — og det er dog Mening, at saa mange som muligt skal gøre det —, skal Betingelserne helst være saadanne, at man ved, hvad man gaar ind til. Om vi skal sætte 6 000 Kr. eller noget andet, er for mig ikke det afgørende, men derimod dette, at man trygt kan sige til disse Folk: I kommer aldrig til at svare Rente af mere end 6 000 Kr., hvis det nu bliver det Tal. I Øjeblikket er vi blevet enige om at sætte Renten til  $4\frac{1}{2}$  pCt., men denne Rente kan ved Forhandling mellem Ministeren og Finansudvalgene forhøjes, og jeg har ikke noget imod, at man bestemmer dette. I Øjeblikket er  $4\frac{1}{2}$  pCt. ikke normal Rente, Staten kan ikke laane sine Penge til  $4\frac{1}{2}$  pCt. nu, men desuagtet er man gaaet med til, at der af disse Laan til Bygninger kun skal svares denne Rente af de 6 000 Kr., Resten skal være rentefri, men skal afdrages. Man kunde nu godt tænke sig, at man om 10 Aar, hvis Forholdene for de mindre Jordbrug

da var bedre, end de er i Øjeblikket, kunde sige: Nu beslutter Rigsdagen, at der skal svares normal Rente. Og saa bliver det maaske  $5\frac{1}{4}$  eller  $5\frac{1}{2}$  pCt., men selve Summen, der skal svares Rente af, bliver den samme. Det tror jeg, man staar sig ved, og der er jo heller ikke saa megen Forskel. Det forekommer mig, at man maa lægge mere Vægt paa, at Renten sættes op til normal Rente, hvad den ikke er i Øjeblikket, end paa, at man ganske vilkaarlig kan forhøje den Sum, der skal svares Rente af.

Nu hørte jeg nok, at den ærede Ordfører gjorde opmærksom paa, at man ikke vil overlade til Ministeren og Tingenes Finansudvalg at vedtage, om det skal være 6 000 eller 8 000 Kr., eller hvad man nu kan tænke sig om 10 Aar, det var at have mindre Tillid til sin egen Retfærdighedssans. Nej, det er ud fra den Betragtning, at Forholdene i Øjeblikket er saa vanskelige, at Priserne paa Jord er saa høje, at Priserne paa Bygningers Opførelse er meget høje, at Anskaffelse af Besætning og Materiel er meget dyr, at jeg er kommet ind paa den Tankegang, at Staten skal være med til at tage noget af Risikoen. Det kan maaske være vanskeligt at faa Folk til at indse, at det er forsvaret for dem at gaa ind under disse Forhold; men vil man gøre noget i den Retning, maa man gøre det saaledes, at man selv har en bestemt Tro til, at de Vilkaar, der her bydes, er af den Beskaffenhed, at Folk kan være tjente med at gaa ind under dem. Det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen) ligesom ogsaa den ærede Ordfører — selv om denne ikke brugte saa stærke Udtryk — var ikke tilfreds med den Affattelse, som Ændringsforslaget havde faaet. Det ærede Medlem fra Ribe beklagede endogsaa den Form, det havde faaet. Men der er ingen Grund til stærk Beklagelse, thi hvis man om et Aar eller to bliver enig om, at denne Lovgivning er for stort et Offer og giver for gode Betingelser for dem, der skal oprette disse Brug, antager jeg, at man til enhver Tid kan forandre denne Lovgivning.

Det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen) gjorde opmærksom paa, at det af ham i sin Tid stillede Forslag var bedre end dette, og sagde i samme Forbindelse, at Lovforslaget med den Form, Ændringsforslaget har faaet, kunde faa farlige Konsekvenser. Det tror jeg ikke paa. Vi lever i Øjeblikket i saadanne Tilstande, at man ikke ud fra dem kan slutte til, hvilke Principper man i det hele taget i Fremtiden kan komme ind paa. Det, der her vedtages, er en Nødvendighedslovgiv-